

2.2-TRANH CẢI RUỘNG ĐẤT LÀM NÔNG DÂN NỖI LOẠN Ở NÔNG THÔN TRUNG QUỐC

Russel Hsiao

Chian Brief 28-4-2008

Tại làng Tái Tín, cảnh sát đã đụng độ với dân làng. Người dân tại đây phản đối việc bồi thường không thỏa đáng trong việc giải tỏa đất đai để khai mỏ. Kết quả là có máu chảy, và hai người chết, 20 người bị thương, trong đó có 5 người trầm trọng (theo *Minh báo HK* 22-4-2008). Sự kiện này xảy ra ở Tái Tín, gần thị trấn Mạnh Đông, tại vùng tự trị nằm sát biên giới Việt Nam. Tại đó đa số người dân thuộc tộc Mèo, một tộc thiểu số ở Trung Quốc. Ngày 20-4-08, nhân viên của công ty đào mỏ Tử Kim bắt đầu cho máy móc tới đào khu đất đang tranh cãi. Ngày hôm sau, một nhóm dân làng khoảng 100 người đã tụ tập để phản đối việc bồi thường không thỏa đáng. Theo *Minh Báo* (HK) một nhóm cảnh sát đã được gửi tới để dẹp đám biểu tình. Tình hình trở nên căng thẳng khi dân làng dùng gậy gộc đánh trả lại cảnh sát, làm cho 5 nhân viên bị thương. Cảnh sát bắn chỉ thiên, nhưng không ai giải tán, bèn bắn đạn thật vào đám đông, giết chết 2 người dân. Một viên chức tuyên truyền của địa phương đã lý giải là lúc đó, nhóm cảnh sát thấy bị đe dọa mới sử dụng tới súng để tự vệ. Ngoài ra, chính quyền còn nói là chỉ có một người dân bị giết, và 11 người bị thương. Nhưng không ai tìm thấy xác người tại hiện trường.

Cũng vào ngày 9 đến 13 tháng 4-2008, cảnh sát của đảo Hải Nam, bờ biển phía Nam, đã đụng độ với 6.000 dân làng của thị trấn Long Kiều. Tại đây, dân đa số là người Lí, một tộc thiểu số ở Trung Quốc (AFP 22-4-2008). Người dân phản đối chính quyền địa phương đã giải tỏa 100.000 m² đất nông nghiệp để xây một sân golf. Họ than phiền không được đền bù thỏa đáng. Trong lúc tranh chấp, cảnh sát đã dụng lựu đạn cay để giải tán đám đông, làm bị thương ít nhất 300 người. Một số cảnh sát cũng bị thương tích.

Các cuộc tranh chấp đất đai trở thành vấn đề xã hội kinh tế và chính trị nóng hổi tại Trung Quốc. Trong lúc tăng trưởng kinh tế rất cao, tạo ra sự giàu có ở vùng bờ biển phía đông và các đô thị, nhưng nó cũng làm trầm trọng thêm sự chia cách giữa thành thị và nông thôn, về cả kinh tế lẫn chính trị, nguyên nhân là do sự bất bình đẳng về xây dựng các cơ sở hạ tầng. Trần Tích Vân, giám đốc của nhóm lãnh đạo công tác nông thôn Trung ương nói là năm 2006 có ít các cuộc phản đối hơn 2005, giảm khoảng 20% so với 2005 (*Nhân Dân Nhật Báo* trực tuyến 31-1-2007). Tuy nhiên vẫn còn nhiều cuộc phản kháng vấn đề bồi thường đất đai và truat hữu ruộng đất bởi chính quyền địa phương và các công ty tư nhân. Trong lúc Bộ Công an cho biết có tới 87.000 vụ đụng độ người đã xảy ra vào năm 2005, tăng 6.6% so với 2004. Có hơn 65% vụ xô xát xảy ra ở thôn quê là vì công tác truat hữu ruộng đất.